

Asia: VN/16703/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta vanhustalouden muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Pidätkö luonnoksessa esitettyä muutosta kannatettavana?

Kyllä

2. Onko esitetty muutos toimiva ratkaisu talouden tasapainottamiseksi?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Muutos on toimiva ratkaisu silloin kun minimi henkilöstömitoitus voidaan toimilupien osalta toimeenpanna julkisen oman toiminnan yksiköiden lisäksi yksityisessä palvelutuotannossa ja tätä kautta mitoituksen laskeminen realisoituu hoitovuorokauden hintaan. Käytännössä tarkoittaa nykyisen henkilöstömäärän vähentämistä eli siirtämistä erilaisiin osaajayksiköihin ja resurssipooleihin.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne palvelujen toteuttamisesta taloudellisesti kestäväällä tavalla.

-

3. Onko esitetty muutos toimiva ratkaisu henkilöstön saatavuuden ja riittävyyden turvaamiseksi?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Ratkaisu osaltaan helpottaa sote- ammattilaisten riittävyyttä ja saatavuutta. Toimenpiteenä mitoituksen laskeminen ei kuitenkaan yksin ole riittävä vaan tarvitaan muitakin toimenpiteitä kuten ammattiryhmien välisen työjaon ja tehtäväsiirtojen kehittämistä ja siihen liittyvää ohjeistusta. Vanhustalouden imagon kirkastamista ja työntekijöiden henkilöstön pitovoiman tekijöiden kehittämistä. Myös monimuotoiseen koulutukseen ja riittävään määrään aloituspaikkoja tarvitaan panostusta.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne henkilöstön saatavuuden turvaamisesta asiakkaiden palvelutarpeita vastaavalla tavalla.

-

4. Kuinka suurelle osalla asiakkaista arvioitte vähimmäismitoituksen 0,6 olevan riittävä turvaamaan laadukkaat ja asiakasturvalliset palvelut?

Valitse seuraavista vaihtoehdoista sopivin

75 % tai enemmän

Voitte esittää 0,6 mitoituksen riittävyteen liittyviä näkökohtia.

Toimintayksikön koko ja tilat vaikuttavat myös mitoituksen riittävyteen. Pienissä yksiköissä ja haasteellisissa tiloissa toimivat yksiköt tarvitsevat korkeamman mitoituksen (esim. jos tilojen vuoksi yöhoidon järjestämiseen menee paljon henkilöstöresursseja).

Henkilöstömitoituksen on huomioitava asiakasryhmät, joiden tuen ja avun tarve vaatii suuremman henkilöstömitoituksen (esim. psykiatriset asiakkaat, kuntoutusasiakkaat).

Henkilöstömitoitus 0,60 on välittömän asiakastyön minimimitoitus. Mitoituksen tulee perustua asiakastarpeeseen eli hoitoisuuteen ja olla joustava. Välillinen työ ei sisälly minimimitoitukseen. Määrä ja laatu eivät aina kohtaa, mikäli arvot, toimintakulttuuri ja hyvä johtaminen eivät tue hyvän hoidon periaatteita. Henkilöstömitoitus on kuitenkin keskeinen työhyvinvoinnin näkökulmasta. Myös politiikkasuositus vanhustyön eettinen kuormitus vähenee panostamalla työhyvinvointiin, tuodaan esille, että vanhustyössä on enemmän eettistä kuormitusta kuin sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla keskimäärin. Eettisen kuormituksen vähentäminen ja hallintakeinojen kehittäminen on tärkeää työhyvinvoinnin näkökulmasta, työurien pituuden kannalta sekä todennäköisesti parantaa myös vanhustyön veto- ja pitovoimaa.

6. Voitte esittää muut asiaan liittyvät näkökohtanne muutoksen vaikutuksista.

Tuleeko Valvira ja ministeriö ohjeistamaan tai tarkentamaan ohjeistusta henkilöstömitoitukseen kuuluvista ammattiryhmistä ja välittömään asiakastyöhön liittyvistä tehtävistä?

Pohde on mukana STM:n rahoittamassa Hyvän työn ohjelman kulttuurikoulutetut ikääntyneiden palveluissa, jonka tarkoituksena on kokeilla kulttuurialan koulutettujen henkilöiden työllistymistä asiakkaan toimintakykyä ja osallisuutta tukeviin tehtäviin iäkkäiden palveluissa.

Ikonen Eija-Maaret
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue - Ikäihmisten palvelujen toimialue